

behandle henvendelser fra enkeltpersoner, som hævder at være ofre for en deltagerstats krænkelse af bestemmelser i konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 91 af 15. oktober 1986 (Lovtidende C). Konventionens artikel 14 trådte i kraft for Danmark den 11. oktober 1985.

Komitéen skal realitetsbehandle en klage fra private, når visse procesbetingelser er opfyldt. Når disse betingelser er opfyldt, foreligger der en pligt for komitéen til at behandle klagen. Procesbetingelserne er følgende:

- 1) Komitéen kan kun modtage henvendelser fra enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner.
- 2) Klagerne skal være undergivet den pågældende medlemsstats jurisdiktion.
- 3) Klagerne skal hævde at være ofre for en krænkelse.
- 4) Klagen skal vedrøre en eller flere af de rettighe-der, der er omfattet af konventionen.
- 5) Klagen må ikke være anonym.
- 6) Klagerne skal have udtømt nationale retsmidler.

Når disse procesbetingelser er opfyldt, underretter komitéen medlemsstaten om klagen, ligesom medlemsstaten får en frist til at fremkomme med bemærkninger.

Klagesagen resulterer i eventuelle forslag og henstillinger, der sendes til den indklagede stat og klageren.

2.6. FN's Torturkonvention

Danmark har tiltrådt og ratificeret FN's konvention af 10. december 1984 mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, jf. bekendtgørelse nr. 88 af 23. oktober 1987 (Lovtidende C). Konventionen trådte i kraft for Danmarks vedkommende den 26. juni 1987.

Ved artikel 22 i konventionen er der etableret en kontrolprocedure, hvorefter en særlig komité (FN's Torturkomité) kan modtage og behandle klager fra fysiske personer over påståede krænkelse af konventionen.

Danmark har afgivet en erklæring i henhold til artikel 22, stk. 1, vedrørende anerkendelse af komitéens kompetence til at modtage og behandle henvendelser fra enkeltpersoner, som hævder at være ofre for en deltagerstats krænkelse af bestemmelser i konventionen, jf. bekendtgørelse nr. 97 af 11. oktober 1990 (Lovtidende C).

Komitéen skal realitetsbehandle en klage fra private, når visse procesbetingelser er opfyldt. Når disse betingelser er opfyldt, foreligger der en pligt for komi-

téen til at behandle klagen. Procesbetingelserne er følgende:

- 1) Komitéen kan kun behandle klager fra eller på vegne af enkeltpersoner.
- 2) Klagerne skal være undergivet den pågældende medlemsstats jurisdiktion.
- 3) Klagerne skal hævde at være ofre for en medlemsstats krænkelse af bestemmelser i konventionen.
- 4) Klagen må ikke være anonym, udtryk for misbrug af klageadgangen eller uforenelig med konventionen.
- 5) Klagen må ikke være eller have været under behandling i andet internationalt forum.
- 6) Klager skal have udtømt nationale retsmidler.

Når disse procesbetingelser er opfyldt, underretter komitéen medlemsstaten om klagen. Medlemsstaten får mulighed for at komme med eventuelle bemærkninger.

Hvis klagen antages til realitetsbehandling af komitéen, vil klagesagen ende med en udtalelse fra komitéen, hvor den underretter den pågældende medlemsstat og klageren om dens synspunkter, jf. artikel 22, stk. 7.

2.7. Andre konventioner m.m.

I artikel 24-33 i Den internationale Arbejdsorganisation (ILO), jf. bekendtgørelse nr. 12 af 29. marts 1949, som ændret senest ved bekendtgørelse nr. 84 af 24. juli 1975, findes der regler om klageadgang. Efter disse regler er der en klageret for organisationer af arbejdsgivere og arbejdstagere. Enkeltpersoner har imidlertid ikke adgang til at indgive klage.

I mandatet for Østersøkommissæren (Østersørådets kommissær for demokratiske institutioner og menneskerettigheder, herunder rettigheder for personer tilhørende mindretal) er det bl.a. anført, at kommissæren har ret til at modtage henvendelser fra enkeltpersoner, grupper og organisationer vedrørende menneskerettighedsspørgsmål. Der er ikke tale om nogen formaliseret klageadgang, og mandatet indeholder ikke nærmere regler om betingelser for at kunne klage til kommissæren. Det følger af mandatet, at kommissæren skal lade sig lede af de formål, principper og regler, der er nedfældet i bl.a. De Forenede Nationers Pakt, i Europarådets normer og i andre relevante internationale menneskerettighedsnormer.

Europarådets Ministerkomité har ved en resolution af 7. maj 1999 (resolution (99) 50) oprettet Europarådets kommissær for menneskerettigheder. Kommis-særen er en ikke-retlig institution, der skal fremme ud-dannelse i, bevidsthed omkring samt respekt for men-skerettighederne, således som disse er kommet til